

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADET

Virker for et skønnere Danmark

København den 27. maj 2025
(30.02.21b.2025)

Anbefalinger til Fingerplanen

Akademiraadets Udvalg for Landskab og Planlægning finder det meget positivt, at Ministeriet for byer og landdistrikter har igangsat en revision af Fingerplanen, da det kan sikre en bæredygtig byudvikling i hovedstadsregionen.

Akademiraadets Udvalg for Landskab og Planlægning vil gerne understøtte dette arbejde og bidrage med tre anbefalinger:

Vandets tryk på bylandskabet

De aktuelle klimaforandringer giver helt nye og store aftryk på kyster, byrum og grunde i hovedstadsregionen. Havvandet stiger, grundvandet stiger og vi rammes af ekstreme regnhændelser. Udfordringerne løses i dag med lokale tiltag som skybrudsparker, forhøjede diger mv. Men vandet kender igen grænser og derfor er det helt afgørende at klimaforandringernes aftryk og forebyggelse indarbejdes i den aktuelle Fingerplan. Det fordrer en fagligt dybdegående og geografisk tværgående analyse med opdaterede scenarier for klimapåvirkninger, landskabets topografi og vandets mulige strømningsveje. Det fordrer, at mange fagligheder, arkitekter, landskabsarkitekter, ingeniører, biologer mv. engageres i en grundig analyse og at løsningsmodeller udarbejdes, debatteres og kvalificeres. Det er en proces, der tager tid, men den betaler sig på lang sigt, for det kan blive dyrt og utilstrækkeligt med usammenhængende, kortsigtede delløsninger.

Bæredygtig byudvikling og øget biodiversitet

Når den oprindelige Fingerplan fra 1947 har haft så stor betydning, også internationalt, er det fordi den viser en mulig balance mellem byen, som udfolder sig i håndens fingre og de grønne landskaber som udvikles i kilerne. Fastholdes Fingerplanens hovedkoncept kan det blive muligt at finde en balance mellem bæredygtig byudvikling og øget natur- og biodiversitet. Den mest bæredygtige byudvikling opnås at bevare og fortætte de eksisterende byområder. Det giver det mindste CO₂-aftryk. Samtidig er det afgørende at friholde de grønne kiler for bebyggelse, så der her kan skabes mere natur, øget biodiversitet, skove, marker og enge, overdrev og vådområder, som giver flere oplevelser til byernes mennesker og flere levesteder til byernes planter og dyr.

Befolkningsudviklingen og de demokratiske processer

Fordelen ved en samlet fingerplanlægning er, at opdaterede fremskrivninger i befolkningstilvækst i metropolen kan kortlægges samlet og fordeles til de forskellige kommuner, så de enkelte kommuner ikke skal konkurrere om de samme borgere. Her vil Akademirådet Udvalg for Landskab og Planlægning anbefale en decentral udvikling, hvor byggeriet i forstæderne og købstæderne fortættes og hvor der indgår en fornuftig afvejning i forhold befolkningsudviklingen i det øvrige Danmark.

Udfordringen for realisering af fingerplanen er, at de demokratiske organer i dag er centreret omkring de enkelte kommuner, de enkelte bycentre. Akademiraadets Udvalg for Landskab og Planlægning opfordrer til at der etableres demokratiske processer og organer, hvor borgerne bliver engageret på lokalt niveau. Det vil gøre Fingerplanen robust og sikre lokal forankring.

—

Udvalgets anbefalinger tager afsæt i de mange inspirerende og visionære projekter fra arkitektkonkurrencen Fingerplan 2.0, initieret af Arkitektforeningen og Dreyers Fond og den efterfølgende dommerbetænkning og debat.

Akademiraadets Udvalg for Landskab og Planlægning stiller sig til rådighed for uddybende spørgsmål og bidrag til udvikling af Fingerplanen.

Venlig hilsen

AKADEMIRAADETS

Udvalg for Landskab og Planlægning

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, Akademiraadet virker til kunstens fremme og som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Akademiraadet er statens rådgiver i spørgsmål om billedkunst, arkitektur og planlægning, og står til rådighed for kommunerne og regionerne. Akademiraadet behandler henvendelser fra statslige myndigheder og kan på eget initiativ indhente oplysninger fra og fremsætte erklæringer over for statslige myndigheder og institutioner samt over for offentligheden. Rådets medlemmer er valgt i en demokratisk proces af de billedkunstnere og arkitekter, der udgør Kunstnersamfundet, og er en uafhængig og upolitisk organisation.